

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

HS cần :

– Hiểu rõ sự phân chia đất đai ở Trung và Nam Mĩ không đồng đều với hai hình thức sản xuất nông nghiệp mi-ni-fun-đi-a và la-ti-fun-đi-a ; cải cách ruộng đất ở Trung và Nam Mĩ ít thành công.

– Nắm vững sự phân bố nông nghiệp Trung và Nam Mĩ.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

HS xác định được :

– Các hình thức sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ, thông qua việc phân tích các hình ảnh về mi-ni-fun-đi-a và la-ti-fun-đi-a.

– Sự phân bố sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ, thông qua việc phân tích lược đồ nông nghiệp Trung và Nam Mĩ.

– Các hình thức sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ.

– Sự phân bố sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ.

– Cải cách nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ ít thành công. Nguyên nhân.

III – CÁC PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Lược đồ nông nghiệp Trung và Nam Mĩ.

– Một số hình ảnh về mi-ni-fun-đi-a (tiểu điền trang) và la-ti-fun-đi-a (đại điền trang).

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI MỚI

1. Lời giới thiệu

Bài "Kinh tế Trung và Nam Mĩ" , GV tổ chức cho HS nắm vững :

– Về mặt nội dung kiến thức : nông nghiệp Trung và Nam Mĩ có hai khu vực phát triển trái ngược nhau, gắn liền với hai hình thức sở hữu ruộng đất tiểu điền trang và đại điền trang.

– Về mặt kĩ năng : rèn luyện kĩ năng đọc và phân tích lược đồ nông nghiệp Trung và Nam Mĩ để rút ra kiến thức về sự phân bố các cây công nghiệp, các vật nuôi ở khu vực này.

2. Gợi ý tiến trình bài học

GV có thể sử dụng phương pháp thảo luận nhóm hoặc phương pháp tự nghiên cứu cá nhân trong thời gian 5 – 10 phút. GV yêu cầu HS dựa vào lược đồ 44.4 và các hình 44.1, 44.2, 44.3 để trả lời các câu hỏi trong SGK.

a) Các hình thức sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ

GV tổ chức cho HS thảo luận nhóm theo dàn ý gợi mở hoặc theo các câu hỏi nêu vấn đề để khi quan sát và phân tích hình 44.1, 44.2 và 44.3 theo gợi ý của GV, HS có thể rút ra nhận xét về các hình thức tổ chức sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ như sau :

Hai hình thức sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ là la-ti-fun-đi-a (đại điền trang : sản xuất lớn) và mi-ni-fun-đi-a (tiểu điền trang : sản xuất nhỏ).

Quan sát hình 44.1, HS có thể rút ra nhận xét sau :

Canh tác lúa mì được tiến hành bằng phương thức canh tác cổ truyền dùng sức kéo trâu bò, cày đất bằng công cụ thô sơ, trên mảnh đất nhỏ bé, năng suất và sản lượng sẽ thấp. Do đó, đây là hình thức sản xuất mi-ni-fun-đi-a.

Quan sát hình 44.3, HS có thể rút ra nhận xét sau :

Thu hoạch đậu tương được tiến hành bằng cơ giới trên quy mô lớn (16 xe cơ giới thu hoạch đậu tương) – hình chụp từ trên cao cho thấy diện tích trồng đậu tương này rất lớn vì hình ảnh của xe cơ giới rất nhỏ bé. Đây là hình thức la-ti-fun-đi-a trong trồng trọt cây công nghiệp nhiệt đới xuất khẩu.

b) Cải cách nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ ít thành công

GV tổ chức cho HS thảo luận nhóm theo dàn ý gợi mở hoặc câu hỏi nêu vấn đề nội dung cải cách ruộng đất trong SGK để từ kiến thức đã học về mi-ni-fun-đi-a và la-ti-fun-đi-a, HS có thể rút ra những nhận xét sau :

– Kinh tế nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ dựa vào xuất khẩu. Đất đai phần lớn nằm trong tay địa chủ và các công ti tư bản nước ngoài.

– Người nông dân Trung và Nam Mĩ chỉ sở hữu những mảnh đất nhỏ bé, muốn sống họ phải dựa vào các la-ti-fun-đi-a vì không có đủ vốn và thị trường.

– Các cải cách nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ ít thành công vì gặp sự cản trở của các la-ti-fun-đi-a đang nắm giữ phần lớn đất đai nông nghiệp.

c) Sự phân bố sản xuất nông nghiệp ở Trung và Nam Mĩ

GV có thể sử dụng phương pháp thảo luận nhóm hoặc phương pháp tự nghiên cứu cá nhân trong thời gian 5 – 10 phút. GV yêu cầu HS dựa vào lược đồ 44.4, trả lời các câu hỏi trong SGK.

V – GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

Câu hỏi 1. *Nêu sự bất hợp lí trong chế độ sở hữu ruộng đất ở Trung và Nam Mĩ.*

HS dựa vào kiến thức đã học ở phần 1 trong bài để giải thích thuật ngữ mi-ni-fun-đi-a và la-ti-fun-đi-a. HS phải xác định những đặc trưng của la-ti-fun-đi-a và mi-ni-fun-đi-a.

Sự phân chia đất đai ở Trung và Nam Mĩ không công bằng đã kìm hãm sự phát triển nông nghiệp ở châu lục này vì người nông dân không có điều kiện cải tiến kĩ thuật canh tác, bị trói buộc vào các la-ti-fun-đi-a, nông nghiệp Trung và Nam Mĩ vì thế nảy sinh mâu thuẫn : vừa xuất khẩu nông sản nhiệt đới, vừa phải nhập khẩu lương thực.